

Motion till riksdagen 2009/10:Fi4

av **Ulla Andersson m.fl. (v)**
med anledning av framst. 2009/10:RB2

Medgivande för Riksbanken att ge kredit till Internationella valutafonden (IMF)

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den utökade kreditramen till Internationella valutafonden bör villkoras med ökad öppenhet och att Sverige som politisk linje ska driva att varje enskilt land självt ska få bestämma vilken ekonomisk-politisk inriktning som leder till minskad fattigdom.

Motivering

Vänsterpartiet anser att regeringen bör undersöka hur man kan öka insynen och redovisningen av hur den nordisk-baltiska representanten i Internationella valutafonden (IMF) agerar och vilka resultat man uppnår utifrån den förda politiska linjen om ytterligare krediter ska medges.

Det är välkommet att regeringen inför årsmötena låter ledamöterna i finans- och utrikesutskotten få möjlighet att ställa frågor till ansvarig minister. Dessvärre är utskottsutfrågningen inte offentlig, vilket minskar insynen för allmänhet och ideella organisationer. Insyn är ett av de grundläggande inslagen i det demokratiska systemet. Vänsterpartiet anser därför att regeringen bör anordna offentliga möten, där regeringen har chans att redovisa och tydliggöra regeringens tänkta politiska linje inför årsmötena i Internationella valutafonden och Världsbanken.

Det är av allmänt intresse för medborgarna i Sverige att få veta hur vår representant i Internationella valutafonden och Världsbanken agerar, hur man kommer överens om sitt agerande mellan de länder som vi delar ledamotsstol med och vilka resultat man uppnår. Detta är något som i dag är okänt för de flesta, såväl riksdag, intresseorganisationer, medborgare som medier. I andra

Fel! Okänt namn på

länder avlägger länderrepresentanterna årliga rapporter, parlamentariker ingår i delegationer, hearingar anordnas osv. I USA, Storbritannien, Tyskland, Frankrike och Italien lägger man ut sina rapporter på Internet.

Någon liknande ordning har vi inte i Sverige. Det vore alltså högst rimligt att Sverige, tillsammans med de nordiska och baltiska länderna, inför en ordning som är lik den som andra länder har när det gäller rapportering och redovisning från vår representant.

Sverige bör ställa krav på att Internationella valutafondens och Världsbankens protokoll offentliggörs på ett sätt som gör det möjligt för allmänhet, parlament, medier och organisationer att ta del av diskussioner, förslag och omröstningar.

Vi hävdar, i demokratins namn, att man lättare måste kunna följa och påverka hur Sverige agerar i IMF.

Åtterrapporeringen från IMF och Världsbanken borde ske genom en årlig skrivelse, vilket också riksdagen beslutat. Tyvärr har skrivelsen producerats sporadiskt, exempelvis kom det ingen 2006. Nu planeras en skrivelse för 2008/09 som kommer att vara riksdagen till handa i mars månad. Det är uppseendeväckande att regeringen inte tagit skrivelsen på större allvar. Vänsterpartiet anser att det är en självklarhet att regeringen ska följa beslut fattade av riksdagen.

Det finns även områden där skrivelsen kan förbättras. Ett naturligt mål för att kunna mäta resultat utifrån skulle vara att utgå från den av riksdagen antagna propositionen Gemensamt ansvar – Sveriges politik för global utveckling.

Sverige bör i internationella sammanhang verka för att IMF inte påtvingar enskilda länder en viss form av ekonomisk politik, utan ger varje suverän stat frihet att själv bestämma vilken ekonomisk-politisk inriktning som leder till minskad fattigdom.

Regeringen bör utforma en skriftlig svensk position i frågan om konditionaliteten i Internationella valutafonden och Världsbanken där man tydligt tar ställning mot detaljerade makroekonomiska krav som inte bygger på nationella fattigdomsstrategier och full parlamentarisk insyn. Den största kritiken mot Bretton Woods-institutionerna går ut på att de villkor som ställs på låntagarländerna är enkelspåriga och inte anpassade till det enskilda landets situation. Denna kritik har bl.a. resulterat i att ett flertal länder valt att betala tillbaka sina lån till IMF i förtid för att bryta sin bundenhet av fondens konditionalitet.

Sverige har ett stort ansvar att i Internationella valutafonden driva fram en utveckling som utgår från varje lands egna förutsättningar. Bretton Woods-institutionerna, i det här fallet IMF, måste verka för ökad insyn och dialog med långgivare, låntagare och ideella organisationer. Miljöfrågor, fördelningsfrågor och jämställdhet mellan kvinnor och män måste också få en mycket större roll. Det finns vare sig tid eller fog för att använda globala lånemedel som inte tar hänsyn till sociala och ekologiska faktorer.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 22 januari 2010

Ulla Andersson (v)

Marie Engström (v)

Hans Linde (v)

Jacob Johnson (v)